

Sessie 13: DE REIS - D. I. Y. identity?

Spreker

Lotte De Bruyne is researcher jeugdcultuur, heeft verschillende publicaties op haar naam staan en werkt bij Ladda. Zij is betrokken bij diverse artistieke projecten en zetelt in een aantal denktanken.

Intro

Deze inspiratiesessie focust op de identiteit van jonge mensen vanuit jongerencultuur. Wat zijn de referentiekaders waarmee we ernaar kijken? Hoe kunnen we proberen hiermee de jeugdcultu(ur)en een stukje blootleggen, vertalen en begrijpbaar maken voor volwassenen die met jongeren werken?

1ste luik

Eigenlijk gebruiken we allemaal cultuur om de wereld om ons heen te begrijpen. Individuen verschuilen zich achter labels, ook al wil niet iedereen zelf ingedeeld worden en is de realiteit complexer en genuanceerder. Typerend voor jeugdcultuur is het tijdsgebundene. Het is zowel een reactie op als een weerspiegeling van het huidige tijds kader. Nu gaat alles sneller, er is technologisering, binnenshuis is er meer te beleven, het begrip jeugd wordt uitgerokken, er is meer diversiteit, ...

De jeugd van tegenwoordig knipt, plakt en combineert om zo van subcultuur tot subgroep te komen. Deze subgroepen zijn opener en minder exclusief waardoor het mogelijk is om over verschillende subgroepen heen te bewegen. Hierbij is het contradictorisch dat 'de hokjeshaters' elkaar wel steeds indelen.

Jongeren hechten belang aan de groep en looks wanneer zij een persoonlijke invulling aan 'ik ben gewoon mezelf' geven. Bij het ouder worden, is er wel meer verinnerlijking en verpersoonlijking. Ter illustratie van de diversiteit in de identiteit van jongeren worden zelfportretten en foto's van hun slaapkamers getoond.

2de luik

Aan de hand van een aantal sleutelwoorden worden subculturen geschetst:

- Looks

Door de groei van hun lichaam zijn adolescenten veel bezig met kledij, mode, merken, stijl en accessoires. Het gaat zowel wel om hun offline als hun online identiteit. Jongeren gebruiken codes en zoeken naar wat echt en fake is.

- Ideas

Een bepaald gedachtegoed kan bij jongeren soms zeer prominent aanwezig zijn of soms bijna onbewust. De manier waarop zij met iets bezig zijn, kan dus duiden op de aan- of afwezigheid van ideeën. Dit brengt een spanning met zich mee die geïllustreerd wordt door jongeren die een bepaalde kleding gewoon dragen en anderen waarbij hun kledingstijl voor een visie

staat (hiphop, gothic, ...). Er wordt op gewezen dat adolescenten niet altijd begrepen willen worden en dat zij ironie gebruiken. Wat ze doen heeft bijgevolg iets dubbelzinnig en moet niet altijd letterlijk genomen worden. Zij kunnen heel sterk vanuit zichzelf denken en zijn niet altijd in staat zich in te leven in anderen. Jongeren gebruiken 'als dan' redeneringen en meten zich een kritische houding aan. Ze discussiëren graag en sommigen zijn idealistisch.

- Digitaal geboren?

Er is niet één homogene digitale generatie. Jongeren hun gebruik, toegang en begeleiding verschilt. Jongeren zijn op diverse manieren digitaal bezig en zetten het in voor alles. Informatie en cultuur(dragers) worden door hen geknipt, geplakt, gecombineerd en gerecycleerd. Doordat het niet meer iets apart is, is het belangrijk om jongeren te wijzen op de draagwijdte van bv. het verspreiden van naaktfoto's via internet.

Computers, gsm, ... zijn sociale machines geworden. Jongeren onderhouden hiermee vriendschappen en voelen zich verbonden. Onderzoek wordt aangehaald over het verband tussen extreem internet gebruik en eenzaamheid. Online communicatie heeft een aantal eigenschappen zoals de toegenomen snelheid ervan. Er is ook een link ontstaan tussen (enge) gebeurtenissen die hun weerslag krijgen op het internet en online samenkomsten die leiden tot echte ontmoetingen. Jongeren creëren in hun virtuele omgeving van het internet en games een 'online zelf', puzzelen met zelfrepresentatie en proberen andere identiteiten uit.

Ter illustratie van het delen van informatie worden D.I.Y.(do it yourself)-filmpjes getoond waarin jongeren tonen wat ze kunnen en zodoende leren van elkaar.

- Skills

Jongeren vinden talent iets uniek en een bewijs van doorzetting. Zij appreciëren 'meesterschap'. Naast het leren op school is er de digitale geletterdheid. Via o.a. youtube-filmpjes leren ze van elkaar. Leren kan ook binnen de eigen 'bedroomculture' bv. je moet niet meer naar de muziekschool om muziek te leren en er zijn andere methodes dan de notenleer. Opmerkelijk is hoe jongeren het technologische en het artisanale combineren. Ze kiezen voor doe-het-zelf, ecologische en natuurlijke basismaterialen, ...

- Vrienden en helden

Jongeren willen samen praten en rondhangen. De helden die hun inspireren halen ze vaak vanop het internet waardoor het ook gaat over helden 'uit het verleden'.

Conclusie: "How to"?

Een aantal bruikbare handvaten voor volwassenen die werken met jongeren:

- Authenticiteit en passie

Gebruik beelden van de jongeren en geen geforceerde jongerentaal. Wees daarbij je zelf zowel qua inhoud, communicatie als persoon. Aangezien passie besmettelijk is, is smeken niet nodig.

- Gedeelde expertise en dialoog

Stel je niet altijd op als expert want je moet niet alles weten. Jongeren verkiezen een dialoog dus wees open, vraag uitleg over het waarom, het idee, hoe, wat, ...

- Positieve betrokkenheid en respect

Hoe stoer jongeren ook zijn, sommigen zijn fragiel in hun zelfbeeld en zelfvertrouwen. Wees bewust van deze kwetsbaarheid en gevoeligheid zonder altijd te problematiseren. Het verste kom je met een open houding en positieve motivatie.

- Geen vreemde diersoort

Wees niet bang van jongeren! Zij willen niet altijd als een volledig aparte doelgroep benaderd worden. Hanteer daarom ook andere invalshoeken dan leeftijd bv. interesse. Hou ook rekening met de diversiteit binnen de doelgroep 'jongeren'. Bij een goede benadering kijk je door hun stoere uiterlijk heen, vertrek je niet vanuit stereotypen en benader je hen op een volwassen manier.

- Van toen en nu

Het is een valkuil om je eigen jeugdijaren of je eigen kinderen als referentie of vergelijkingsmateriaal te gebruiken. Vergeet niet dat iedereen zijn eigen smaak en geschiedenis heeft. Vroeger was het niet beter, vroeger was het anders.

- Kiezen is moeilijk

Tegenwoordig is er een overload aan van alles. Keuzes worden daarom uitgesteld en kunnen stressvol zijn. Je kunt jongeren stimuleren door hun ruimte te bieden voor verkenning waardoor zij hun eigen interesse vorm geven.

- Leren is niet vies

Je kunt jongeren andere dingen aanreiken dan het gekende en het 'coole'. Hun belevingscultuur wordt dan aangevuld met 'rede' en zij krijgen aandacht voor de wereld en de andere.

- Hipperhopplop

Foutief is het benaderen van jeugdcultuur als louter een fase in de zoektocht naar identiteit. Erken de jeugdculturele geletterdheid, andere vormen van leren en de waardevolle vernieuwende elementen binnen jeugdcultuur.

- Speciaal?

De doorsnee jongere is niet experimenteel. Sommigen gaan voor retro en niet alles moet modern, flashy en online zijn.

- Grenzen stellen

De meeste jongeren zijn het stiekem eens met de grenzen van ouders, zeker wanneer deze gemotiveerd zijn. Jongeren die experimenteren hebben zowel nood aan ruimte als aan grenzen. Door het aanreiken van kaders geef je jongeren kansen en kunnen ze komen tot een veilige hechting.

Meer info:

www.ladda.be